

Der er kunder til biogassen

Den grønne omstilling har det seneste år taget fart. Det er ikke længere kun vindmøller og solceller, som vækster. Beslutninger om energiover på Bornholm og i Nordsøen, investeringer i Power-to-X-anlæg i Skive og Esbjerg samt tæt på 500 MW termisk kapacitet for store varmepumper og 142 store solvarmeanlæg i fjernvarmesektoren er eksempler på, at der investeres massivt, og den grønne omstilling tages alvorligt. **Men hvad med gassektoren?**

Tekst Kim Behnke
 Dansk Fjernvarme
 kib@danskfjernvarme.dk

Der er heldigvis også gang i den grønne omstilling af gassektoren for at udfase den fossile naturgas og erstatte den med biogas eller biometan (opgraderet biogas). Biogasområdet er blandt de mest oplagte til at sikre optimal sektorintegration, og at vi som samlet energisystem

kan hjælpe med at nå det ambitiøse 70 % klimamål. Landbruget kan levere affald og gylle til biogas. Opgraderet biogas kan levere vigtigt brændsel til bl.a. fjernvarmesektoren eller industrien med høj forsyningsikkerhed. Industri og fjernvarme kan udfase naturgas. Den type sammenhængende systemløsninger er vi kun lige begyndt at se omridset af.

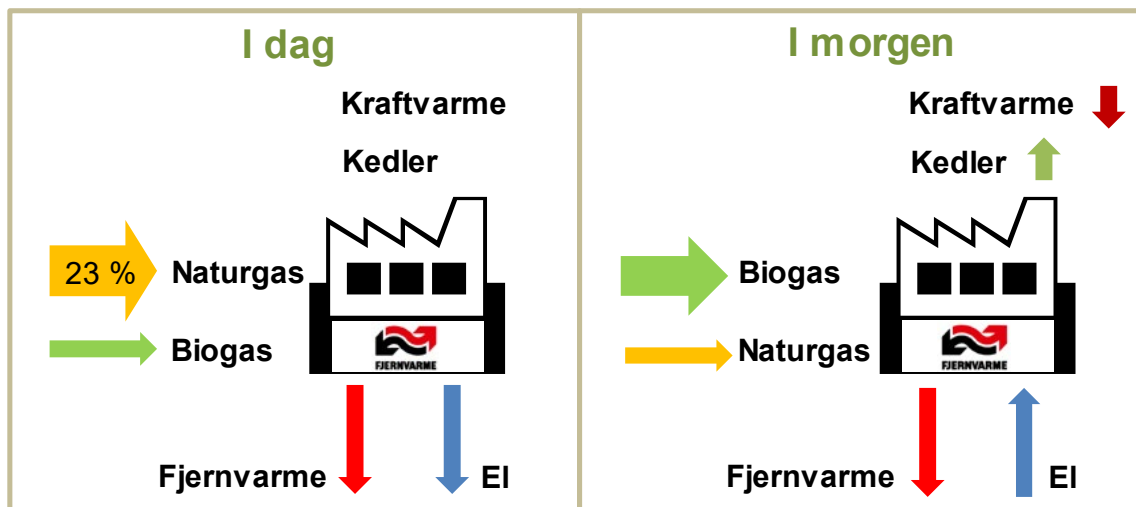
Glemmer vi forsyningsikkerheden?

Der er rigelige mængder el fra sol og vindkraft, når vejrforholdene tillader det. På den vindstille nat er der også brug for el og varme. Og med stigende elektrificering af varme, industri og transport bliver

afhængigheden af den stabile elforsyning markant øget. Uden fossile brændsler er der behov for fleksible og lagerbare brændsler med høj forsyningsikkerhed. Det er biometan et rigtig godt bud på.

Samfundsøkonomisk er det oplagt at fastholde gaskedler, -motorer og -turbiner i el- og varmesektoren. De skal dog have grønne brændsler, ellers bidrager de ikke til, at el og fjernvarme i 2030 skal være baseret på vedvarende energi. Men disse produktionsanlæg vil få en ny rolle. Solvarme, overskudsvarme, geotermi og store varmepumper vil blive den nye grundlast med over 6.000 driftstimer om året. Anlæg baseret på gas – biometan – er fremragende til at levere spids- og reservelast. Dels er gassen nem at lagre, dels er forsyningsikkerheden høj. Det vil

Gas og fjernvarme har mange fælles muligheder – i dag og i morgen.

blive det nye energimiks, med en vigtig rolle til gassektoren.

Hvad er forudsætningerne?

Den vigtigste forudsætning for, at kunderne vil fastholde grøn gas som et vigtigt brændsel, er, at arbejdet med udvidelse af biogasproduktion og -opgradering ikke går i stå. Andelen af grøn gas i gasdistributionen skal hele tiden stige. Så vil fjernvarmeselskaber og industrien kunne fastholde gassen som brændsel under den grønne omstilling. Den næste forudsætning er, at gassen er konkurrencedygtig. Her er pris og tariffater vigtige. Særligt tariffaterne skal afspejle, at gassen er et brændsel til spids- og reservelast og ikke længere grundlast. Men endnu vigtigere skal CO₂-afgifterne laves om. Et fjernvarmeselskab skal i dag betale fuld CO₂-afgift, uanset hvor meget grøn gas der er anvendt. Er et værk over 20 MW, skal det også købe CO₂-kvo-ter for den grønne gas. Den dobbeltbeskatning må væk.

Kunne fjernvarmeselskabet så ikke bare købe oprindelsesgarantier til dokumentation af den anvendte grønne gas? Nej, for Forsyningstilsynet har besluttet, at fjernvarmeselskaber hverken må købe oprindelses-

garantier på el- eller gasleveringen. De kalder det en 'ikke-nødvendig omkostning'. Det går ikke.

Der savnes også præcise regler for, hvem CO₂-fordelen tilfalder fra biogas/biometan. Er det landmanden eller kunden fra transport, industri eller fjernvarme?

Fjernvarme og gas skal samarbejde

De politiske aftaler betyder, at de private gaskedler nu skal udfases mod 2030. Mange steder er fjernvarme et godt alternativ. Kunderne skifter fra én kollektiv forsyning til en anden. Men der er også steder, hvor fjernvarme ikke er den rigtige løsning, bl.a. på grund af nettabet. Netop nettabet er – modsat gassen – en udfordring for fjernvarmen. Derfor er der her en særlig samarbejds mulighed mellem fjernvarme og gas. Hvis der fx på en skole eller et idrætsanlæg sker tilslutning til fjernvarmen, så bør det hver gang undersøges, om de eksisterende gaskedler med fordel kan blive på stedet og indgå som lokal spids- og reservelast. Det giver mindre energitab og god udnyttelse af gassen som det fleksible brændsel.

Et andet område til oplagt sam-

arbejde er biogassens sommerudfordring. Fjernvarmen kender sommerudfordringen alt for godt, da den er dimensionerende for, hvor store solvarmeanlæg og eldrevne kollektive varmepumper der kan bygges. Fjernvarmesektoren kommer til at investere i termiske varmelagre og flere transmissionsanlæg. Det åbner op for at kunne lagre energi effektivt, og det åbner for sektorsamarbejde mellem biogas/opgradering og fjernvarme til fælles samarbejde om sommerudfordringen.

Effektivisering via sektorkobling

Fjernvarmen vil i stigende grad blive baseret på at genbruge varme fra andre processer. Det uanset om det er varme fra et datacenter eller et supermarkeds køleanlæg. Fjernvarmen kan nyttiggøre varme, som ellers bortkøles, hvad enten det er fra et spildevandsanlæg, et nyt Power-to-X-anlæg eller et biogas/opgraderingsanlæg. Det kunne være flot, om vi sammen kunne effektivisere både biogas og fjernvarme gennem sektorkoblinger. Vi tager varme og slam fra rensningsanlæg, laver biogas, opgraderer til gasnettet og udnytter varmen til fjernvarme hele vejen. □

Solvarme, overskudsvarme, geotermi og store varmepumper vil blive den nye grundlast med over 6.000 driftstimer om året.

Foto: Dansk Fjernvarme